EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2023.10.17.
COM(2023) 582 final

2023/0355 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS HATÁROZATA

a 2014/62/EU irányelv egyes jelentéstételi követelmények tekintetében történő módosításáról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

„Az EU hosszú távú versenyképessége: előretekintés a 2030 utáni időszakra” című közleményében([1]) a Bizottság hangsúlyozta egy olyan szabályozási rendszer fontosságát, amely biztosítja, hogy a célkitűzéseket a lehető legalacsonyabb költségek mellett érjék el. Ezért kötelezettséget vállalt arra, hogy új lendületet ad a jelentéstételi követelmények racionalizálásának és egyszerűsítésének, azzal a végső céllal, hogy 25 %-kal csökkentse ezeket a terheket, a kapcsolódó szakpolitikai célkitűzések veszélyeztetése nélkül.

A jelentéstételi követelmények kulcsszerepet játszanak a jogszabályok helyes végrehajtásának és megfelelő nyomon követésének biztosításában. Költségeiket összességében nagyrészt ellensúlyozzák az általuk nyújtott előnyök, különösen a kulcsfontosságú szakpolitikai intézkedések nyomon követése és az azoknak való megfelelés biztosítása terén. A jelentéstételi követelmények azonban aránytalan terheket róhatnak az érdekelt felekre, különösen a kkv-k és a mikrovállalkozások esetében, emellett a szervezeti és technológiai fejlődés szükségessé teszi az eredeti jelentéstételi követelmények kiigazítását. A jelentéstételi követelmények sokasodása felesleges, párhuzamos vagy elavult kötelezettségekhez, a hatékonysági szempontot mellőző gyakorisághoz és időzítéshez, illetve nem megfelelő adatgyűjtési módszerekhez vezethet.

Ezért prioritás a jelentéstételi kötelezettségek észszerűsítése és az adminisztratív terhek csökkentése. Ebben az összefüggésben e javaslat célja, hogy egyszerűsítse a gazdasági és monetáris unió szakpolitikai területén az „Emberközpontú gazdaság” elnevezésű fő cél alatti egyik kezdeményezést.

A javaslat racionalizálni fogja a jelentéstételi kötelezettségeket azáltal, hogy megszünteti a már nem szükséges jelentéseket.

A jelentéstételi követelmények a hatóságokat érintik. Ez a javaslat eltörölné a tagállamok illetékes hatóságainak azon kötelezettségét, hogy statisztikai adatokat továbbítsanak a Bizottságnak a hamis vagy hamisított bankjegyekkel és érmékkel kapcsolatos bűncselekmények számára, valamint a büntetőeljárás alá vont és elítélt személyek számára vonatkozóan, amint azt a 2014/62/EU irányelv[2] 11. cikke előírja. A tagállami hatóságoknak nehézséget okoz, hogy az e konkrét rendelkezésnek való megfeleléshez megbízható adatokat gyűjtsenek és továbbítsanak, ugyanakkor ezek az adatok nem játszanak döntő szerepet e konkrét jogi aktus eredményes végrehajtásában.

• Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel

A javaslat a jelentéstételi követelmények racionalizálását célzó első intézkedéscsomag részét képezi. Ez egy olyan folyamatban tett lépés, amely átfogóan vizsgálja a meglévő jelentéstételi követelményeket annak felmérése érdekében, hogy azok továbbra is relevánsak-e, és hogy azokat hatékonyabbá tegye.

Az ezen intézkedések által bevezetett racionalizálás nem érinti a szakpolitikai terület célkitűzéseinek elérését, a következő okok miatt:

---

1 COM(2023) 168.

2 HL L 151., 2014.5.21., 1. o.

A 2014/62/EU irányelv elsődleges célja az euro és más pénznemek hamisítás elleni, büntetőjog általi védelme.

Az irányelv szabályozási minimumokat állapít meg a bűncselekmények és szankciók meghatározása tekintetében az euro és más pénznemek hamisítása területén, valamint közös rendelkezéseket az említett bűncselekmények elleni küzdelem erősítése, azok kivizsgálásának és a hamisítás elleni küzdelem területén folytatott együttműködés javítása érdekében.

Az irányelv fő elemei közé tartozik a hamis pénzek „előállításának" és „terjesztésének" bűncselekménnyé nyilvánítása, az olyan „bűncselekmények előkészítésére irányuló tevékenységek" büntetése, mint például a biztonsági jellemzők előállítása, a szankciókra vonatkozó rendelkezések, valamint a területiség elve és a területen kívüli joghatóság. Az irányelv továbbá bizonyos nyomozati eszközök használatára vonatkozó rendelkezést tartalmaz, és egy olyan rendelkezést is, amely biztosítja, hogy a nemzeti bankjegyszakértői központok (NAC-ok) és a nemzeti érmeszakértői központok (CNAC-ok) a folyamatban lévő bírósági eljárások alatt is elemezzék az eurohamisítványokat. Az említett elemeknek a nemzeti jogba való hatékony átültetése elengedhetetlen az irányelv célkitűzéseinek eléréséhez.

Ezen túlmenően az irányelv előírja a tagállamok számára, hogy át kell adniuk a Bizottságnak a hamis vagy hamisított bankjegyekkel és érmékkel kapcsolatos bűncselekmények számára, valamint a büntetőeljárás alá vont és elítélt személyek számára vonatkozó lényeges statisztikai adatokat.

Az ilyen adatok segítségével uniós szinten teljesebb kép nyerhető a hamisítás problémájáról, ami hozzájárul a hatékonyabb válaszlépések kidolgozásához.

A tapasztalatok azonban azt mutatják, hogy az eurohamisítással kapcsolatos büntetőeljárásokra vonatkozóan a tagállamok által az e rendelkezés szerint szolgáltatott statisztikai adatok nem összehasonlíthatóak, gyakran szétszórtak, hiányosak és pontatlanok. Így a gyakorlatban ez a kötelezettség nem járul hozzá hatékonyan annak nyomon követéséhez és értékeléséhez, hogy az irányelv elérte-e célját.

A statisztikaiadat-szolgáltatási kötelezettségek teljesítésének elmulasztása általában nem indokolhatja a tagállamok e kötelezettségek alóli felmentését. Éppen ellenkezőleg, a megfelelésre irányuló erőfeszítésekhez kell vezetnie, többek között különböző megközelítések tesztelése és/vagy a tagállamok jelentéstételi kötelezettségeinek alapjául szolgáló közös jelentéstételi standardok és formátumok Bizottság általi elősegítése révén.

Különösen az eurohamisítást illetően már hatályban vannak a lefoglalt, hamis vagy hamisított bankjegyek és érmék számára vonatkozó jelentéstételi kötelezettségek. Az uniós országok nemzeti hatóságainak elemzés és azonosítás céljából a hamis bankjegyeket és érméket meg kell küldeniük a nemzeti szakértői központjaiknak. A bankoknak és más hitelintézeteknek ki kell vonniuk a forgalomból minden olyan eurobankjegyet és -érmét, amelyekről feltételezik, hogy hamisak, és át kell adniuk azokat az érintett nemzeti hatóságoknak.

A jelenség nagyságrendje és trendjei jól dokumentáltak és ismertek az illetékes nemzeti hatóságok előtt[3]. A bűncselekmények e különleges területe esetében a büntetőeljárásokra vonatkozó statisztikai adatokat érintő jelentéstételi kötelezettség nem alapvető fontosságú az irányelvben foglalt célkitűzések teljesülésének és nyomon követésének biztosításához.

[3] A hamis bankjegyekre és érmékre vonatkozó valamennyi adat nyilvántartásba vételre kerül az EKB hamispénz-figyelő rendszerében (CMS), és azokat jelentésekben és a szakértői csoportok üléseinek keretében megosztják az illetékes nemzeti hatóságokkal.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

A „Célravezető és hatásos szabályozás program” (REFIT) keretében a Bizottság biztosítja, hogy jogszabályai – amennyiben megfelelnek a célnak – az érdekelt felek igényeihez igazodjanak, és a lehető legkisebbre csökkentsék a terheket a jogszabályok célkitűzéseinek elérése során. Ez a javaslat ezért a REFIT-program részét képezi, csökkentve az uniós jogi környezetből eredő jelentéstételi terhek összetettségét.

Bár bizonyos jelentéstételi követelmények alapvető fontosságúak, azoknak a lehető leghatékonyabbnak kell lenniük, elkerülve az átfedéseket, felszámolva a szükségtelen terheket, és a lehető legnagyobb mértékben kihasználva a digitális és interoperábilis megoldásokat.

Ez a javaslat racionalizálja a jelentéstételi követelményeket, ezáltal hatékonyabbá teszi a jogszabályok célkitűzéseinek elérését, és csökkenti a hatóságok terheit.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

E javaslat jogalapja a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködésről szóló 83. cikk (1) bekezdése, amely összeegyeztethető a 2014/62/EU irányelvvel.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

Az érintett jelentéstételi követelményeket az uniós jog írja elő. Ezért a jogbiztonság és a jelentéstétel következetességének biztosítása érdekében ezek racionalizálását uniós szinten lehet a legjobban megvalósítani. Ez Unió-szerte egyenlő versenyfeltételeket biztosít a közigazgatási szervek számára, amelyeknek előnyös lesz a jelentéstételi követelmények ezen intézkedések szerinti racionalizálása.

- **Arányosság**

A jelentéstételi követelmények racionalizálása egyszerűsíti a jogi keretet azáltal, hogy olyan minimális változtatásokat vezet be a meglévő követelményekhez képest, amelyek nem érintik a tágabb szakpolitikai célkitűzés lényegét. A javaslat ezért azokra a változtatásokra korlátozódik, amelyek a hatékony jelentéstétel biztosításához szükségesek anélkül, hogy módosítaná az érintett jogszabály lényegi elemeit.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

Tekintettel arra, hogy a módosítások csak a tagállamok egyik jelentéstételi kötelezettségének megszüntetésére vonatkoznak, ami nem igényel tagállamok általi átültetést, a jogi aktus legmegfelelőbb típusa az EUMSZ 83. cikkének (1) bekezdésében meghatározott eljárással összhangban elfogadott európai parlamenti és tanácsi határozat.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata**

N/A

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

N/A

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

E javaslat kidolgozása a meglévő jelentéstételi kötelezettségek belső ellenőrzését követően és a kapcsolódó jogszabályok végrehajtása során szerzett tapasztalatok alapján történt. Mivel ez egy lépés az uniós jogszabályokból eredő jelentéstételi követelmények folyamatos értékelésének folyamatában, az ilyen terheket és az érdekelt felekre gyakorolt hatásukat továbbra is ellenőrizni kell.

- **Hatásvizsgálat**

A javaslat egy jogszabály korlátozott és célzott, a jelentéstételi követelmények racionalizálása tekintetében történő módosítására vonatkozik. A javaslat végrehajtási jogszabályok tapasztalatain alapul. A változtatások nincsenek jelentős hatással a szakpolitikára, de biztosítják a hatékonyabb és eredményesebb végrehajtást. A javaslat célzott jellege és a releváns szakpolitikai lehetőségek hiánya miatt nincs szükség hatásvizsgálatra.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

Ez egy REFIT-javaslat, amelynek célja egy jogszabály egyszerűsítése és az érdekelt felekre háruló terhek csökkentése.

A javaslat csökkenteni fogja az illetékes hatóságokra háruló adminisztratív terheket azáltal, hogy egy feleslegessé vált statisztikai adatszolgáltatási követelményt szüntet meg.

- **Alapvető jogok**

N/A

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

N/A

5. EGYÉB ELEMEK

- **Magyarázó dokumentumok (irányelvek esetén)**

N/A

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes ismertetése**

Ez a javaslat hatályon kívül helyezi az euro és más pénznemek hamisítás elleni, büntetőjog általi védelméről szóló 2014/62/EU irányelv 11. cikkét, figyelembe véve a pénznemek és az euro hamisítása elleni küzdelem sajátos körülményeit. A javaslat ezért megszünteti az e konkrét rendelkezés által bevezetett, feleslegessé vált statisztikai jelentéstételi követelményeket.

2023/0355 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS HATÁROZATA

a 2014/62/EU irányelv egyes jelentéstételi követelmények tekintetében történő módosításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 83. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére[4],

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

(1) A jelentéstételi követelmények kulcsszerepet játszanak a jogszabályok megfelelő nyomon követésének és helyes végrehajtásának biztosításában. Ugyanakkor fontos észszerűsíteni ezeket a követelményeket az adminisztratív terhek csökkentése és annak biztosítása érdekében, hogy megfeleljenek annak a célnak, amelyre azokat szánták.

(2) A 2014/62/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv[5] 11. cikke értelmében a tagállamok legalább kétévente továbbítják a Bizottságnak a hamis vagy hamisított bankjegyekkel és érmékkel kapcsolatos bűncselekmények számára, valamint a büntetőeljárás alá vont és elítélt személyek számára vonatkozó statisztikai adatokat.

(3) Az eurohamisítást illetően már hatályban vannak az elkobzott, hamis vagy hamisított bankjegyek és érmék számára vonatkozó jelentéstételi kötelezettségek, nevezetesen az 1338/2001/EK tanácsi rendelet[6] 3. cikkének (1) bekezdésében. A jelenség nagyságrendje és trendjei jól dokumentáltak és ismertek az illetékes nemzeti hatóságok előtt. A bűncselekmények e különleges területe esetében a büntetőeljárásokra vonatkozó statisztikai adatokat érintő jelentéstételi kötelezettség nem alapvető fontosságú a 2014/62/EU irányelvben foglalt célkitűzések teljesülésének és nyomon követésének biztosításához.

(4) Ezért a 2014/62/EU irányelv 11. cikke szerinti követelményt meg kell szüntetni, összhangban „Az EU hosszú távú versenyképessége: előretekintés a 2030 utáni időszakra” című bizottsági közleménnyel[7].

---

4 HL C 271., 2013.9.19., 42. o.

5 Az Európai Parlament és a Tanács 2014/62/EU irányelve (2014. május 15.) az euro és más pénznemek hamisítás elleni, büntetőjog általi védelméről, valamint a 2000/383/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról (HL L 151., 2014.5.21., 1. o.).

6 A Tanács 1338/2001/EK rendelete (2001. június 28.) az euro pénzhamisítás elleni védelméhez szükséges intézkedések megállapításáról (HL L 181., 2001.7.4., 6. o.).

7 COM(2023) 168.

(5) Az Európai Unióról szóló szerződéshez (EUSZ) és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez (EUMSZ) csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében Dánia nem vesz részt ennek a határozatnak az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.

(6) [„Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló 21. jegyzőkönyv 3. cikkével összhangban Írország bejelentette, hogy részt kíván venni ennek a határozatnak az elfogadásában és alkalmazásában.” VAGY „Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az EUMSZ-hez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló 21. jegyzőkönyv 1. és 2. cikkével összhangban, az említett jegyzőkönyv 4. cikkének sérelme nélkül, Írország nem vesz részt ennek a határozatnak az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.”].

(7) A 2014/62/EU irányelvet ezért ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A 2014/62/EU irányelv 11. cikkét el kell hagyni.

2. cikk

Ennek a határozatnak a Szerződéseknek megfelelően a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament részéről	*a Tanács részéről*
az elnök	*az elnök*